

PRORAČUNSKA IZDVAJANJA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ, 2021. – 2022.

Udio državnih proračunskih sredstava za IR u BDP-u u 2021. iznosio 0,72%

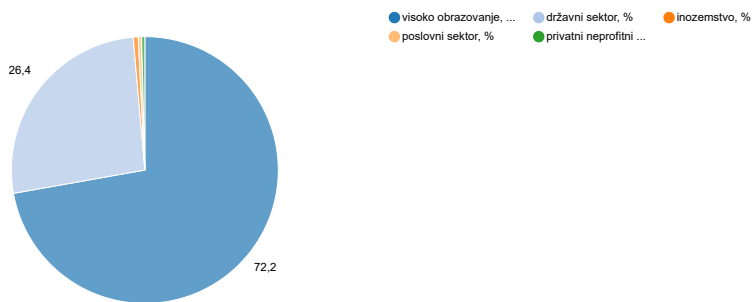
U 2021. u Republici Hrvatskoj utrošena je 3,1 milijarda kuna sredstava državnog proračuna za aktivnost istraživanja i razvoja (IR-a).

Najveći udio sredstava državnog proračuna za IR u 2021. izdvojen je za sektor visokog obrazovanja (72,2%). Slijedi državni sektor s 26,4%, a najmanje je sredstava bilo namijenjeno poslovnom sektoru (0,4%) i privatnome neprofitnom sektoru (0,4%).

Prema društveno-ekonomskim ciljevima, najviše sredstava državnog proračuna za IR u 2021. bilo je utrošeno za cilj Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta (64,7%). Slijedi cilj Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta) s 23,4%, a najmanje sredstava bilo je utrošeno za cilj Obrana (0,1%).

Planirana sredstva za IR iz državnog proračuna u 2022. (prema donesenom proračunu za 2022.) iznosila su 3,3 milijarde kuna, od čega je više od polovice sredstava (59,4%) planirano za cilj Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta.

G-1. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA SEKTORIMA (STVARNI IZDACI) U 2021.

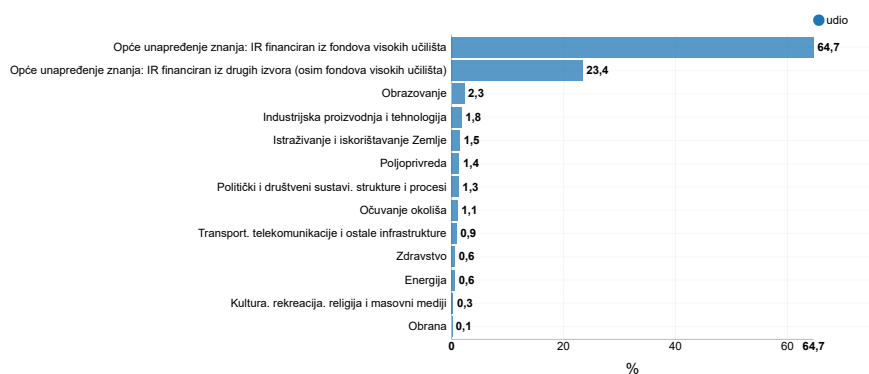

1. DRŽAVNA PRORAČUNSKA SREDSTVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA I SEKTORIMA (STVARNI IZDACI) U 2021.

tis. kuna

	Ukupno	Poslovni sektor	Državni sektor	Visoko obrazovanje	Privatni neprofitni sektor	Inozemstvo
Ukupno	3 113 472	12 765	822 266	2 249 635	11 136	17 670
Istraživanje i iskorištavanje Zemlje	48 266	432	24 663	21 070	2101	-
Očuvanje okoliša	32 985	624	21 539	10 822	-	-
Istraživanje i iskorištavanje svemira	-	-	-	-	-	-
Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	28 535	536	1 409	26 590	-	-
Energija	19 882	449	2287	17 146	-	-
Industrijska proizvodnja i tehnologija	56 269	717	-	55 552	-	-
Zdravstvo	17 199	1 003	14 693	831	672	-
Poljoprivreda	43 623	1 095	32 098	10 430	-	-
Obrazovanje	70 606	1 031	1 418	68 157	-	-
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	9 750	-	6 810	2 898	42	-
Politički i društveni sustavi, strukture i procesi	40 757	389	39 387	872	109	-
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta	2 014 344	-	58 866	1 954 747	731	-
Prirodne znanosti	200 150	-	34 297	165 853	-	-
Tehničke znanosti	451 036	-	-	451 036	-	-
Biomedicina i zdravstvo	496 865	-	4 637	492 228	-	-
Biotehničke znanosti	430 211	-	3 112	426 369	731	-
Društvene znanosti	300 836	-	10 692	290 144	-	-
Humanističke znanosti	135 246	-	6 129	129 118	-	-
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta)	729 283	6 489	619 096	80 450	7 481	15 767
Prirodne znanosti	328 668	442	303 853	19 813	561	3 999
Tehničke znanosti	16 434	177	912	14 611	225	509
Biomedicina i zdravstvo	107 835	1 476	69 530	29 797	1 117	5 915
Biotehničke znanosti	57 745	73	49 739	7 725	93	115
Društvene znanosti	88 554	704	76 942	4 786	894	5 228
Humanističke znanosti	130 047	3 617	118 120	3 718	4 592	-
Obrana	1 973	-	-	70	-	1 903

G-2. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U UKUPNIM DRŽAVNIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA IR (STVARNI IZDACI) U 2021.

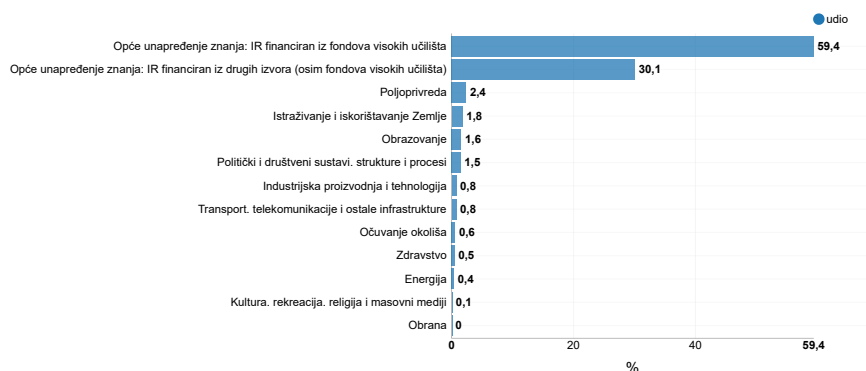

2. DRŽAVNA PRORAČUNSKA SREDSTVA ZA IR (DONESENI PRORAČUN ZA 2022.) PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA ZA 2022.

tis. kuna

	Ukupno
Ukupno	3 312 746
Istraživanje i iskorištavanje Zemlje	60 759
Očuvanje okoliša	18 314
Istraživanje i iskorištavanje svemira	-
Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	25 829
Energija	12 325
Industrijska proizvodnja i tehnologija	26 260
Zdravstvo	17 901
Poljoprivreda	78 393
Obrazovanje	53 839
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	4 362
Politički i društveni sustavi, strukture i procesi	50 129
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta	1 968 232
Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta)	995 843
Obrana	560

G-3. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U UKUPNIM DRŽAVNIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA IR (DONESENI PRORAČUN ZA 2022.) U 2022.

3. UDIO DRŽAVNIH PRORAČUNSKIH SREDSTAVA ZA IR PREMA DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U UKUPNIM DRŽAVNIM PRORAČUNSKIM SREDSTVIMA ZA IR ZA ZEMLJE EUROPSKE UNIJE I REPUBLIKU HRVATSKU U 2021.

96

	Istraživanje i iskorištavanje Zemlje	Očuvanje okoliša	Istraživanje i iskorištavanje svemira	Transport, telekomunikacije i ostale infrastrukture	Energija	Industrijska proizvodnja i tehnologija	Zdravstvo	Poljoprivreda	Obrazovanje	Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	Politički i društveni sustavi, strukture i procesi	Opće unapređenje znanja: IR financiran iz fondova visokih učilišta	Opće unapređenje znanja: IR financiran iz drugih izvora (osim fondova visokih učilišta)	Obrana
EU-27¹⁾	1,81	2,59	5,64	3,18	4,67	10,07	7,78	2,99	1,49	1,15	1,86	35,93	16,99	3,84
Hrvatska	1,55	1,06	-	0,92	0,64	1,81	0,55	1,40	2,27	0,31	1,31	64,70	23,42	0,06
Austrija	1,41	0,81	0,63	1,66	2,63	14,91	5,05	1,24	1,39	0,52	1,27	55,27	13,05	0,17
Belgija	1,47	0,65	8,25	0,48	1,90	33,41	1,75	1,76	0,29	1,45	3,87	17,17	26,75	0,82
Bugarska	4,02	0,31	0,96	4,47	0,69	6,96	2,41	17,43	1,07	1,05	1,95	11,54	46,79	0,36
Cipar	0,20	0,74	0,00	0,14	0,03	0,02	6,02	7,08	2,30	0,54	0,14	30,83	51,89	0,07
Češka	1,91	2,10	1,75	4,53	4,33	11,57	7,54	4,53	0,62	0,67	2,06	23,01	34,53	0,83
Danska	0,40	1,18	1,07	0,07	6,58	5,04	17,51	4,49	2,97	1,52	2,25	42,72	13,84	0,35
Estonija	1,10	0,91	3,21	0,51	0,37	2,19	1,56	4,70	0,22	1,28	4,04	17,82	59,85	2,23
Finska	0,67	2,78	1,39	1,33	2,73	22,42	2,27	3,15	0,31	0,46	2,38	32,66	25,29	2,15
Francuska	0,81	2,89	11,10	8,71	7,12	0,78	7,23	2,01	0,16	1,46	0,16	24,29	22,61	10,66
Grčka	2,01	3,66	1,36	8,96	2,90	13,53	9,96	3,47	1,01	9,25	7,34	30,59	4,57	1,39
Irska	0,61	4,67	0,78	0,43	1,26	22,27	6,08	8,86	5,85	0,43	0,72	17,34	30,70	0,00
Italija	6,59	2,44	12,24	1,27	3,20	9,77	11,10	2,55	3,01	0,93	3,57	39,93	2,90	0,51
Letonija	0,76	9,38	0,40	1,72	3,60	8,29	10,28	13,12	3,40	2,51	2,82	8,52	33,59	1,61
Litva	3,12	0,29	0,53	3,50	3,28	10,93	2,19	5,25	0,63	3,29	3,08	51,25	10,44	2,21
Luksemburg	0,00	1,78	0,01	0,08	0,16	9,67	18,65	0,04	2,26	0,08	4,22	32,61	30,44	0,00
Mađarska	2,59	3,08	6,03	3,08	5,75	24,84	20,36	5,68	2,35	0,68	2,27	2,36	19,77	1,17
Malta	1,70	1,87	1,13	0,16	0,57	3,77	0,61	2,78	0,33	1,36	1,35	84,38	...	0,00
Nizozemska	0,87	0,71	2,12	1,74	2,16	5,65	7,75	3,32	0,63	0,27	1,32	55,03	16,84	1,58
Njemačka	1,36	3,22	4,43	2,18	5,96	13,56	7,13	2,87	1,77	1,16	1,89	35,75	14,38	4,34
Poljska	0,08	0,60	0,38	0,25	0,37	0,97	3,13	0,19	0,00	0,01	0,12	56,76	32,16	5,00
Portugal	1,24	4,29	0,60	2,70	2,08	5,02	9,92	2,29	2,70	1,56	1,69	57,21	8,47	0,24
Rumunjska	3,00	5,12	1,55	2,56	2,56	8,97	4,06	5,85	8,33	0,57	1,45	...	52,48	3,50
Slovačka	2,18	3,19	1,50	1,78	1,34	8,84	8,68	2,68	1,98	3,22	1,82	42,30	18,57	1,93
Slovenija	2,71	5,33	0,26	2,83	3,96	11,37	11,84	5,11	1,48	2,23	3,13	0,28	48,36	1,11
Španjolska	1,81	3,06	5,37	2,46	2,71	8,61	12,47	6,85	2,07	1,02	1,49	32,99	18,16	0,96
Švedska	1,85	2,31	0,79	5,35	3,75	2,33	2,47	1,89	0,63	0,12	2,49	49,64	24,19	2,20

1) Podaci za zemlje Europske unije, osim za Hrvatsku, Bugarsku, Cipar, Dansku, Letoniju, Luksemburg i Maltu, privremeni su.

Izvor podataka: Eurostat (internetske stranice https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/gba_nabsfin07/default/table?lang=en)

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Svrha istraživanja

Ovim istraživanjem prikupljaju se podaci o izdvajanjima za IR iz državnog proračuna prema društveno-ekonomskim ciljevima, uključujući sve dotacije međunarodnim IR programima ili ustanovama u inozemstvu. Svrha istraživanja jest omogućiti praćenje istraživačko-razvojne politike države preko njezina financiranja aktivnosti IR-a. Za razliku od istraživanja nad organizacijama koje provode aktivnosti IR-a, ovo se istraživanje usredotočuje na organizacije koje financiraju aktivnosti IR-a.

Istraživanje se provodi na temelju Godišnjega provedbenog plana statističkih aktivnosti Republike Hrvatske (NN, br. 42/22.) i Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.). Pravna osnova Europske unije za provedbu istraživanja jest Odluka br. 1608/2003/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. srpnja 2003. o izradi i razvoju statistike Zajednice o znanosti i tehnologiji i provedbena Uredba Komisije (EU) br. 995/2012 od 26. listopada 2012. o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu Odluke br. 1608/2003/EZ.

Izvori podataka

Podaci su dobiveni statističkom obradom godišnjih izvještaja prikupljenih od proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna u 2022. Ministarstvo znanosti i obrazovanja – MZO popunilo je Godišnji izvještaj o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj – obrazac PIIR-1, a ostala državna tijela Godišnji izvještaj o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj – obrazac PIIR-2.

Prema Zakonu o službenoj statistici (NN, br. 25/20.), zajamčena je tajnost svih podataka koje izvještajne jedinice daju u obrascu. Prikupljeni podaci upotrebljavaju se isključivo za statističke svrhe i objavljuju u agregiranom obliku.

Obuhvat i usporedivost

Statističkim istraživanjem o proračunskim izdvajanjima za istraživanje i razvoj, 2021. – 2022. obuhvaćaju se proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna u Republici Hrvatskoj, tj. sva tijela koja su tijekom 2021. financirala i u 2022. planirala financirati aktivnost IR-a. Podaci se temelje na stvarnim proračunskim izdacima za 2021. (svote efektivno isplaćene tijekom godine) i donesenom proračunu za 2022. (svote koje je izglasao Hrvatski sabor prije rebalansa proračuna).

Priopćenje uključuje podatke o financijskim sredstvima koja je MZO izravno uložio za svrhu IR-a u 2021. iz aktivnosti državnog proračuna Republike Hrvatske u nadležnosti Ministarstva te podatke koje su MZO-u dostavile izvještajne jedinice. Priopćenje uključuje podatke vezane za ustanove iz sustava znanosti i visokog obrazovanja (visoka učilišta i javni znanstveni instituti).

Od listopada 2013. MZO više ne financira znanstveno-istraživačke projekte (zProjekte). Financiranje istraživačkih projekata provodi Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ) programom Istraživački projekt i ostalim programima, kao što su Uspostavni istraživački projekti.

Podaci objavljeni u ovom Priopćenju usporedivi su s podacima za prethodne godine, uključujući podatke za 2009. i 2010.

Istraživanje se provodi u skladu s međunarodno prihvaćenim standardom koji je postavio OECD i objavio u Priručniku Frascati 2015.

Definicije i objašnjenja

Definicije područja IR-a temelje se na međunarodnoj metodologiji – Priručniku Frascati 2015. (*Frascati Manual, 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation Activities*, izdavač: OECD, Pariz, 2015.).

Za promatranje raspodjele državnih proračunskih sredstava prema društveno-ekonomskim ciljevima korištena je Nomenklatura za analizu i usporedbu znanstvenih programa i proračuna – NABS 2007, koja je povezana s Priručnikom Frascati. Ta nomenklatura u 13 kategorija opisuje društveno-ekonomske ciljeve, odnosno namjenu utrošenih sredstava za IR.

Istraživanje i razvoj jest kreativni sustavni stvaralački rad s ciljem uvećavanja količine znanja uključujući znanja o čovjeku, kulturi i društvu, kao i osmišljavanje novih primjena dostupnog znanja. Da bi neka aktivnost bila IR, mora zadovoljiti pet kriterija. Aktivnost mora biti: originalna (nova), kreativna, neizvjesna, sustavna i prenosiva i/ili ponovno izvediva. Pojam IR obuhvaća tri vrste aktivnosti: temeljna, primijenjena i razvojna istraživanja.

Poslovni sektor obuhvaća poduzeća čija je glavna djelatnost proizvodnja roba i usluga za tržište po ekonomskoj cijeni. Uključuje i javna poduzeća te neprofitne ustanove koje su usmjerene na tržište.

Državni sektor obuhvaća sve jedinice središnje i lokalne države, uključujući fondove socijalne sigurnosti, osim visokih učilišta, kao i sve neprofitne ustanove koje nisu usmjerene na tržište, a kontrolira ih država i nisu dio sektora visokog obrazovanja.

Privatni neprofitni sektor obuhvaća neprofitne ustanove koje pružaju netržišna dobra ili usluge kućanstvima, tj. široj javnosti, osim onih koje kontrolira i uglavnom financira država, a njihovo je osnovno obilježje da ne mogu biti izvor dohotka ili dobiti jedinicama koje ih kontroliraju.

Visoko obrazovanje obuhvaća sva visoka učilišta koja pružaju programe formalnoga tercijarnog obrazovanja bez obzira na izvor financiranja ili pravni status, kao i sve istraživačke institute i centre čije su aktivnosti IR-a pod izravnom kontrolom ili kojima upravljaju ustanove tercijarnog obrazovanja.

Inozemstvo obuhvaća sve ustanove i pojedince koji se nalaze izvan političkih granica zemlje te sve međunarodne organizacije (osim poduzeća), uključujući objekte i postrojenja unutar granica zemlje.

Društveno-ekonomski cilj jesu osnovne namjene sredstava za IR koje je postavio OECD, a izražene su u 13 kategorija.

Kratice

BDP	bruto domaći proizvod
EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
EZ	Europska zajednica
IR	istraživanje i razvoj
MZO	Ministarstvo znanosti i obrazovanja
NN	Narodne novine
OECD	Organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj
tis.	tisuća

Znakovi

-	nema pojave
...	ne raspoloživo se podatkom
0,00	podatak je manji od 0,005 upotrijebljene mjerne jedinice

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Milenka Primorac Čačić, načelnica Sektora poslovnih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredile:

Matija Škegro Vdović i Vesna Furjan

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija

Telefon: (+385 1) 48 06 115

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr